

Ajankohtaista alkoholijuomien anniskelussa, vähittäismyynnissä ja markkinoinnissa

Tukkuinfo

12.11.2019

Juuso Nieminen ja Anne Ritari

Valvira
Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Anniskeluluvat 31.10.2019

AVI	Anniskelu	Määräaikainen anniskelu	Anniskelu sis. vähittäismyynnin	Anniskelu ilman toimipaikkaa	Yhteensä	Ennakkoon hyväksytyt anniskelualueet
ESAVI	3600	115	384	21	4120	105
LSAVI	1028	23	96	14	1161	42
LSSAVI	1620	26	176	24	1846	96
ISAVI	796	14	101	1	912	23
PSAVI	596	4	62	3	665	23
LAAVI	485	2	59	0	546	5
Yhteensä	8125	184	878	63	9250	294

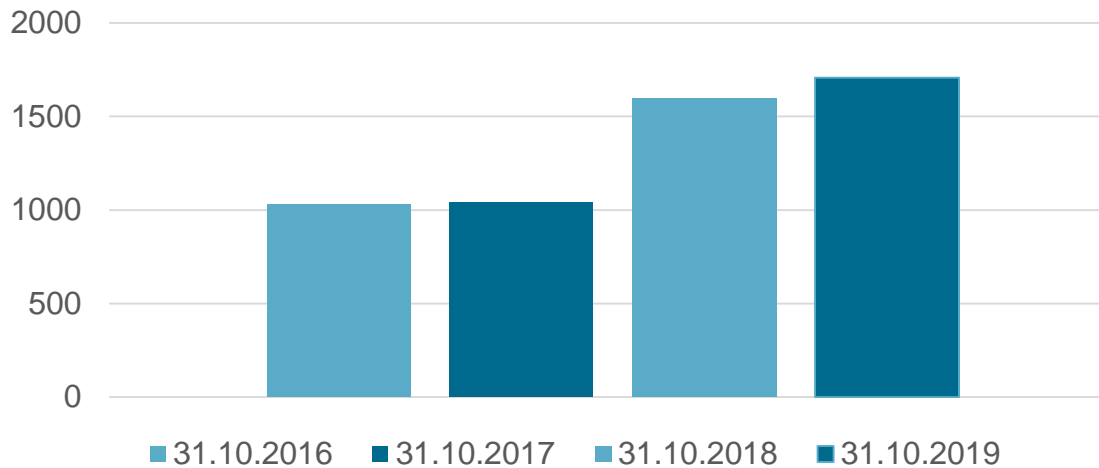
Anniskelulupien määrä 31.10.2017 8424 → 31.10.2019 9250, kasvua 9.8%

Vähittäismyyntiluvat 31.10.2019

AVI	Alkot ja luovutuspaikat	Tilaviini	Käsityöläis-oluet	Vähittäismyynti 5,5%	Anniskelu sis. vämy	Yhteensä
ESAVI	146	9	27	1657	384	2223
LSAVI	59	5	14	631	96	805
LSSAVI	102	10	11	1057	176	1356
ISAVI	59	6	6	574	101	746
PSAVI	47	1	6	401	62	517
LAAVI	39	3	2	240	59	343
Yhteensä	452	34	66	4560	878	5990

Vähittäismyyntilupien määrä 31.10.2017 5341 → 31.10.2019 5990, kasvua 12,2%

Jatkoajat 31.10.2019

Vanhan lain mukaiset jatkoajat	Jatkoika-ilmoitus	Jatkoikalupa ulos	Jatkoikalupa aamu	Jatkoika-paikkoja yhteensä	Kasvu suhteessa 31.12.2017 tilanteeseen
109	1598	576	104	1707	+66%

Markkinointi

Markkinoinnin valvontaprojekti

- Valvira käynnisti loppuvuonna 2018 alkoholijuomien markkinoinnin valvontaprojektin.
- Projektin tarkoituksena on valvoa luvanhaltijoiden verkkosivujen sekä sosiaalisen median lainmukaisuutta.
- Painopisteenä on verkossa tapahtuva markkinointi, erityisesti ns. somesäännöksen toteutuminen ja väkevien osalta tuoteluettelo.
- Tilanne: valmistusluvanhaltijat on lähes kokonaan käyty läpi. Seuraavaksi siirrytään tukkumyyntiluvanhaltijoihin.
- Aluehallintovirastot osallistuvat projektiin valvomalla anniskeluluvanhaltijoiden mainontaa.

Valvontaprojektin havainnot

- Mietojen osalta mainonta verkossa pääosin kunnossa. Jonkin verran kuluttajien tuottamaa materiaalia sosiaalisessa mediassa.
 - Rikkeiden lievyyden johdosta Valvira on lähestynyt luvanhaltijoita sähköpostiohjauksella.
- Väkevien osalta lainvastaista mainontaa melko paljon:
 - tuoteluettelojen mainonnalliset tekstit, kuvitus sekä drinkkiohjeet.
 - yhdelle tuotteelle tehty verkkosivu (ei lain tarkoittama tuoteluettelo).
 - sosiaalisessa mediassa on julkaistu kuvia väkevistä alkoholijuomista.
- Kun kyseessä on Suomessa sijaitseva toimija ja mainonta on kohdistettu Suomeen, alkoholilakia sovelletaan käytetystä kielestä riippumatta
- Valvontaprojektin yhteydessä havaittu myös väkevistä tiedottamista. Valvira saanut samasta asiasta viime aikoina myös epäkohtailmoituksia.

Tuoteluettelo 50.3 §

- Väkevien mainontakiellosta huolimatta tukkumyyjät ja valmistajat voivat julkaista verkkosivuillaan tuoteluettelon.
- Tuoteluettelolla tarkoitetaan vähittäismyyntihinnaston kaltaista informatiivista, ei mainonnallista, luettelo.
- Tuoteluettelossa on esitettävä kaikki saatavilla olevat (sekä miedot että väkevät) alkoholijuomat hillitysti ja keskenään yhdenmukaisella tavalla.
- Yksittäistä juomaa ei saa korostaa fontein, värein tai esimerkiksi asetelullisin keinoin.
- Tuoteluettelossa on mahdollista esittää alkoholijuomapullon tai -pakkauksen asiallinen tuotekuva.
 - Kuva tuotteesta voidaan antaa ainoastaan muuhun tuotetietoon liitettynä.

- Tuoteluettelossa voidaan esittää alkoholijuomien asialliset tuotetiedot kuten esimerkiksi
 - alkoholijuoman nimi,
 - valmistajan nimi,
 - pakkauskoko,
 - hinta sekä
 - valmistusmaan tai muun juoman alkuperää kuvaavan alueen nimi.
- Lisäksi tuoteryhmästä voidaan julkaista tietoja, jotka ovat informatiivisia kuluttajien näkökulmasta. Esimerkiksi käyttötarkoitus tai tuotteen säilytys.
- Drinkkireseptit eivät ole osa tuoteluettelo.

Mainonta sosiaalisessa mediassa

- Väkeviä alkoholijuomia ei saa mainostaa sosiaalisessa mediassa kuvin tai tekstein.
- Mietojen mainonta sosiaalisessa mediassa on pääosin sallittua.
 - Mainonnassa ei saa kuitenkaan hyödyntää kuluttajien tuottamaa materiaalia (esimerkiksi kuvat, videot, alkoholijuomia kehuvat kommentit).
 - Mainontaa ei saa myöskään kehottaa jakamaan.
- Sosiaalisessa mediassa tai verkkosivuilla ei saa myöskään järjestää alkoholijuomiin liittyviä kilpailuja.